
Malalties inflammatòries intestinals i insuficiència intestinal

---

PID_00262543

Dr. Eugeni Domènech

Dr. Xavier Aldeguer

Dr. Eduard Cabré

Dra. Maria Esteve

Dra. Esther Garcia-Planella

Dra. Míriam Mañosa i Ciria

Dra. Montserrat Planella

Dr. Eugeni Domènech

Llicenciat i doctorat en Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Cap del Servei d'Aparell Digestiu del Hospital Germans Trias i Pujol (Badalona). Coordinador del registre Eneida de GE-TECCU. Professor associat de la Facultat de Medicina de la UAB. Membre dels comitès editorials de *Journal of Crohns* and Colitis i Gastroenterologia i Hepatologia.

Dr. Xavier Aldeguer

Cap de Servei de l'Aparell Digestiu de l'Hospital Doctor Josep Trueta de Girona i de Santa Caterina de Salt. Doctor en Medicina. Professor Associat de la Universitat de Girona. Co-fundador de la Biotec GoodGut dedicada al desenvolupament de signatures microbianes fecals per al seguiment de malalties digestives.

Dr. Eduard Cabré

Cap de Secció de Gastroenterologia al Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, i professor associat de Medicina de la UAB. Llicenciat en Medicina per la UAB el 1977 i Doctor en Medicina per la UB el 1990 (premi extraordinari de doctorat). Ha publicat més de 175 articles en revistes científiques internacionals, i més de 50 capítols de llibres.

Dra. Maria Esteve

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Barcelona en 1982. Doctora en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Barcelona en 1991 Cap de Servei d'Aparell Digestiu en de l'Hospital Universitari Mútua de Terrassa des de l'any 2012. Professora associada de la Universitat de Barcelona des de l'any 2012. Investigadora principal del Grup de Recerca en malalties inflamatòries de l'Aparell Digestiu «Immunologia intestinal i celiàquia» i del CIBERhd des de l'any 2017.

Dra. Esther Garcia-Planella

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Barcelona en 1992. Metge adjunt del Servei de Patologia Digestiva de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona des de l'any 2006. Responsable de la Unitat de malaltia inflamatòria intestinal. És autora de més de 85 publicacions en revistes indexades.

Dra. Míriam Mañosa i Círia

Metge adjunt de la Unitat de malaltia inflamatòria intestinal de l'hospital Universitari Germans Trias i Pujol des del 2008. Membre del comitè científic de la Societat catalana de digestologia. Investigadora principal i coinvestigadora de projectes finançats relacionats amb l'àmbit de la Malaltia inflamatòria intestinal. Ha participat com autora en 82 articles indexats.

Dra. Montserrat Planella

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Facultat de Medicina de Lleida, Universitat de Barcelona, 1992. Doctora en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Lleida, 2007. Professora associada assistencial del Departament de Medicina de la Universitat de Lleida. Metge adjunt del Servei de Digestiu de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida.

Primera edició: setembre 2018

© Eugeni Domènech, Xavier Aldeguer, Eduard Cabré, Maria Esteve, Esther Garcia-Planella, Míriam Mañosa, Montserrat Planella

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2018

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Agraïm al Dr. Eugeni Domènech la seva dedicació.

Introducció

En aquesta assignatura tractarem tres grups de patologies intestinals diferents: 1) aquells quadres que solen o poden cursar amb major o menor grau d'inflamació intestinal, però que no corresponen a la malaltia inflamatòria intestinal crònica idiopàtica; 2) trastorns malabsortius; i 3) les diferents patologies de l'anús i recte.

La rellevància de l'assignatura rau en la prevalença de la majoria d'aquestes entitats, per la qual cosa és imprescindible que qualsevol especialista en patologia digestiva les conegui a fons i sàpiga diagnosticar-les i tractar-les.

La nostra pretensió ha estat transmetre tant els conceptes patogènics de totes aquestes, com donar una idea clara de quines han de ser les exploracions adequades pel diagnòstic i les alternatives terapèutiques disponibles en l'actualitat.

En concret, en aquesta assignatura treballarem els quadres següents a partir de materials elaborats per referents en gastroenterologia:

- Malaltia celíaca i altres trastorns malabsortius.
- Al·lèrgia alimentària.
- Insuficiència intestinal. Budell curt. Trasplantament intestinal.
- Enterocolitis infecciosa i diagnòstic diferencial de les ileïtis.
- Enteropatia per fàrmacs.
- Isquèmia mesentèrica i colitis isquèmica.
- Malaltia diverticular del colon.
- Trastorns anorectals.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Malaltia celíaca i altres trastorns de malabsorció. Malaltia de whipple, sobrecreixement bacterià, infeccions per paràsits

Dra. Maria Esteve

1. Objectiu 1. Avaluació de la malabsorció
2. Objectiu 2. Malabsorció luminal de nutrients: malaltia celíaca
3. Exemples d'altres malalties malabsortives

Mòdul didàctic 2

Al·lèrgies alimentàries

Xavier Aldeguer

1. Al·lèrgies alimentàries vehiculades per IgE
2. Al·lèrgies alimentàries no mediades per IgE

Mòdul didàctic 3

Fallida intestinal. Síndrome de l'intestí curt

Dr. Eduard Cabré

1. Definició i classificació de la fallida intestinal
2. Breu record fisiològic de l'absorció de nutrients, aigua i electròlits
3. Definició i classificació de la síndrome de l'intestí curt
4. Complicacions a llarg termini de la síndrome de l'intestí curt
5. Estratègies nutricionals per promoure d'adaptació intestinal
6. Estratègies farmacològiques per promoure l'adaptació intestinal
7. Estratègies quirúrgiques
8. Cas clínic

Mòdul didàctic 4

Enterocolitis infecciosa. Ileïtis terminal

Dra. Míriam Mañosa i Ciria

1. Enterocolitis infecciosa
2. Ileïtis terminal

Mòdul didàctic 5

Enteropatia per fàrmacs

Dra. Maria Esteve

1. Fisiopatologia de les lesions produïdes per fàrmacs
2. Presentació clínica, localització de les lesions intestinals induïdes per fàrmacs i claus per al diagnòstic
3. Enteropatia per AINE
4. Enteropatia per olmesartan
5. Enteropatia per inhibidors del control de la immunitat (*immune checkpoint inhibitors*)

Mòdul didàctic 6

Isquèmia intestinal

Dra. Esther Garcia-Planella

1. Isquèmia intestinal
2. Anatomia de la circulació esplàcnica
3. Isquèmia mesentèrica aguda
4. Isquèmia mesentèrica crònica (angina intestinal)
5. Colitis isquèmica

Mòdul didàctic 7

Malaltia diverticular del còlon

Dra. Montserrat Planella

1. Malaltia diverticular del còlon

Mòdul didàctic 8

Patologia anorectal

Dra. Montserrat Planella

1. Patologia anal benigna
2. Malalties cutànies perianals
3. Tumors anals
4. Altres patologies anorectals

